

X 25

УКРАЇНСЬКІЙ ДИТИНІ: Ч. 4

ХАТКА В ЛІСІ

КИЇВ · ВІДЕНЬ · ЛЬВІВ

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

Принят 1934 г.
Получено
М. П. от лица М.

Л-РК
X25

УКРАЇНСЬКІЙ ДИТИНІ Ч. 4

ХАТКА В ЛІСІ

Народна казка

З малюнками

ЮРКА ВОВКА

КИЇВ — ВІДЕНЬ — ЛЬВІВ

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

-150165-

Державна
республіканська бібліотека
ДЛЯ ДІТЕЙ

З друкарні Христофа Райсера Синів у Відні.

На зеленому узліссі в невеличкій хатці жив собі убогий лісник з дружиною та трьома дочками. Одного разу, ідучи в ліс за дровами, лісник і каже своїй дружині:

— Сьогодні я забарюсь у лісі, то нехай старша дочка принесе мені обідати. Щоб вона

не заблудила, я візьму з собою проса і буду розсипати дорогою; хай іде по тому просяному слідові, то мене знайде.

Як тільки сонце звернуло на обідню пору, старша дівчина взяла горщечок борщу і ще там де-чого та й пішла в ліс до батька. Почала шукати сліду, але його не було, бо горобці, жайворонки, посмітюхи та чижі давно вже поїли розсипане по шляху просо. Дівчина пішла навманя. Довго вона йшла, вже сонце почало сідати, на ліс насувалась темрява, а дівчина ніяк не могла знайти батька. В лісі стало зовсім поночі, дерева захитались і зашуміли, почав кричати пугач. Дівчина злякалась і не знала, що їй робити — чи йти далі, чи вертатися назад. Як ось праворуч засвітився огник.

— Мабуть там люди живуть, — подумала дівчина, — то й пустять мене переночувати.

Попрямувала туди. Незабаром вона прийшла до хати і постукала у вікно. З хати почувся чоловічий голос:

— Заходь у хату, двері не заперті.

Дівчина відчинила двері й увійшла у хатку. За столом сидів старий дід. Він схилився на руку, а сива борода його протяглась через стіл аж до самого долу. Коло печи сиділа курочка з півником, а біля них лежала гніда корова.

Дівчина вклонилася дідові, розповіла йому про свою пригоду і почала прохатися на ніч. Дід повернувся до печи, де сиділи півник та курочка, і запитав:

— Гей, курочко-рябушечко,
І ти, моя гнідушечко,
І красуне півнику,
Чи пускати дівчинку?

Всі вони разом сказали: „му-ку-ко!“ Мабуть це означало згоду, бо дідусь промовив до дівчини:

— Зоставайся, у нас є всього доволі, то піди в пекарню та звари нам вечеряти.

Дівчина знайшла в пекарні багато всякої всячини, зварила гарну вечерю собі та дідусеві, а курочці з півником та корівці нічогосінько не

зготувала. Подала дівчина вечерю на стіл і почала з дідом вечеряти. Повечерявши, вона й питає:
— А де-ж я ляжу спати? Чи є у вас для мене постіль?

Корова, півник та курочка їй так відповіли:

— Ти з ним сама вечеряла,
А нам не дала,
То й шукати постілоньку
Йди тепер сама.

Тоді дід їй говорить:

— Піди по сходах і там знайдеш кімнату, а в ній є дві постелі: одна буде для тебе, а друга для мене.

Дівчина пішла по сходах, знайшла дві постелі, приготувала їх і хутенько лягла спати. Через якийсь час у кімнату увійшов дід і почав прислухатися, чи дівчина вже заснула. Побачивши, що дівчина міцно спить, він одкрив під ліжком віко та й спустив ліжко у яму, що була під підлогою.

А лісник прийшов увечері додому та й почав лаяти дружину, що вона не прислала йому обіду, і він мусів цілий день голодувати.

— Та я-ж не винна, — говорила жінка, — я-ж послала обід старшою дочкою, а вона мабуть заблудила, то вже хіба аж завтра повернеться додому.

На другий день лісник встав удосвіта та й почав збиратись у ліс, наказуючи дружині, прислати обід середушою дочкою.

— Я тепер візьму з собою торбину з соче-

вицею і буду потроху сипати по шляху: цей слід буде помітніший, то по ньому нехай дочка й шукає мене.

Як тільки сонечко повернуло на обідню пору, середуща дочка взяла обід та й пішла в ліс, але ніяк не могла знайти сліду, бо лісові птахи поїли всю сочевицю, і ніякого сліду не лишилось. До самої ночі блукала дівчина і так само дійшла до дідової хатки та й попрохалась на ніч. Дід і тепер запитав півника, курочку й корівку про те, чи пускати дівчину на ніч:

— Гей, курочко-рябушечко,
І ти, моя гнідушечко,
І красуне півнику,
Чи пускати дівчинку?

Вони разом відповіли: „му-ку-ко!“ Дід попрохав і цю дівчину зварити вечерю. Дівчина хутко зварила смачну вечерю і сіла з дідом їсти, а про півника, курочку та корівку й забула. Після вечері вона запитала, де їй лягти спати.

Півник, курочка й корівка і їй так само
відповіли:

— Ти з ним сама вечеряла,
А нам не дала,
То й шукати постілоньку
Йди тепер сама.

Дівчина сама знайшла собі постіль і хутко
заснула. Прийшов дід, подивився на неї, похитав
головою, та й спустив її з ліжком у яму.

На третій день лісник сказав дружині:

— Пришли сьогодні обід меншою дочкою:
вона добра, слухняна, то й не буде тинятися
по лісі, а піде шляхом.

Мати не хотіла посилати в ліс третьої дочки
і почала плакати та говорити:

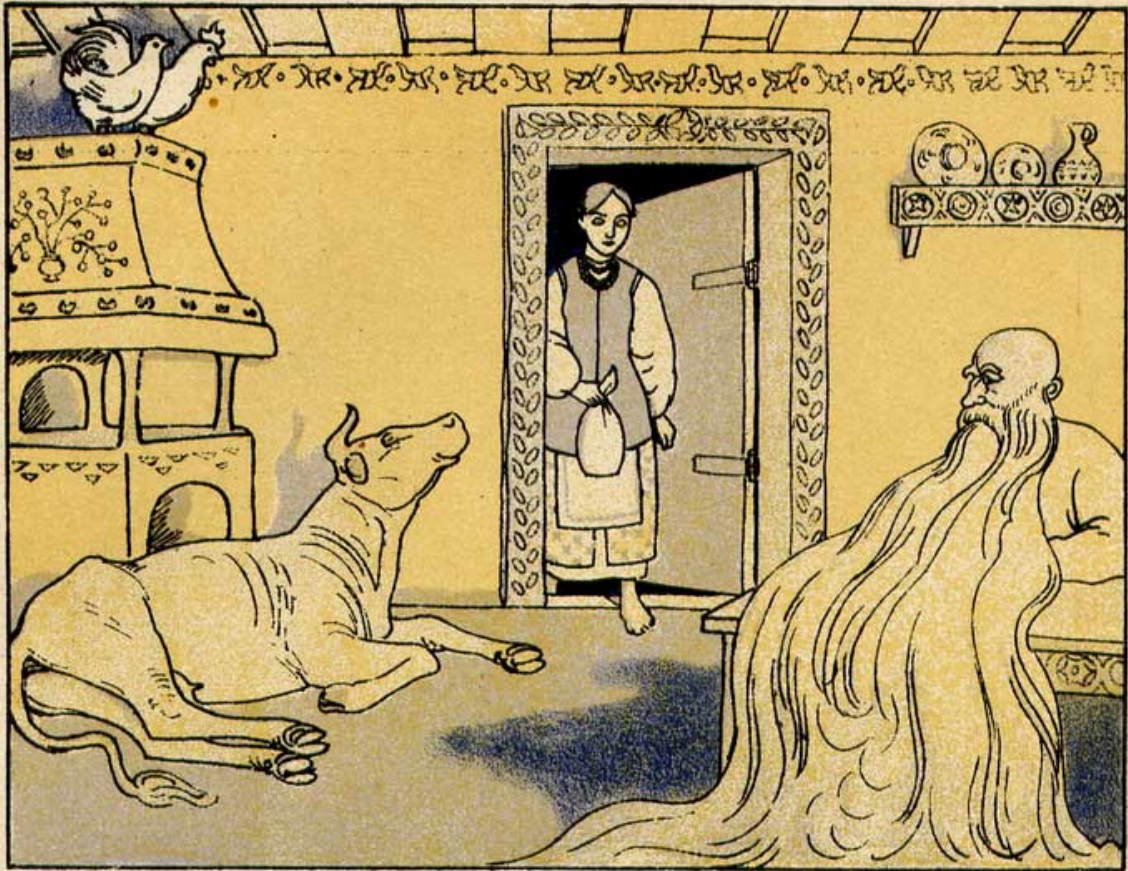
— Не хочу я посилати меншої дочки, бо
загине моя кохана дитина.

— Не турбуйся, — сказав лісник, — ця дочка
не заблудить, бо вона в нас найрозумніша. Та
я на цей раз візьму з собою гороху і буду

його по шляху розкидати. Горох не такий дрібний, як сочевиця, то хіба по ньому неможна знайти шляху?

Але коли дівчина з обідом вийшла в ліс, то увесь горох визбірали лісові горлиці, і вона не знала, в який саме бік їй треба йти. Дівчина пішла навманя. Іде по лісу та вже думає про те, як це батько без обіду буде, а мати горюватиме, як що, не дай Боже, вона заблудить у лісі.

Як уже смеркло, то дівчина побачила огник,
прийшла до дідової хатки і попрохалася на ніч.
Дід знову запитав тварин:

— Гей, курочко-рябушечко,
І ти, моя гнідушечко,
І красуне півнику,
Чи пускати дівчинку?

„Му-ку-ко“, — відповіли тварини. Дівчина

підійшла до тварин, погладила курочку і півника і почухала гніду корівку. Коли дід звелів їй зварити вечерю, то вона зварила смачну юшку, поставила її на стіл та й говорить:

— Я сяду тільки тоді вечеряти, як нагодую півника, курочку та корівку. Тут єсть багато всячини, то я хутенько знайду і їм що-небудь попоїсти.

Дівчина пішла з хати, знайшла гарного проса для курей, пахучого сіна для корови, принесла та й говорить:

— Їжте на здоровячко, а як що пити хочете, то я вам і водички принесу.

Вона принесла їм повне відро води; курочка та півник напились з краєчка, корова встромила у відро голову і всю воду випила. Нагодувавши й напоївши тварин, дівчинка й собі сіла до столу, щоб повечеряти з дідом. Після вечері вона бачить, що півник та курочка вже голову під крила ховають, спати хочуть, і корова починає очима кліпати, то й питає:

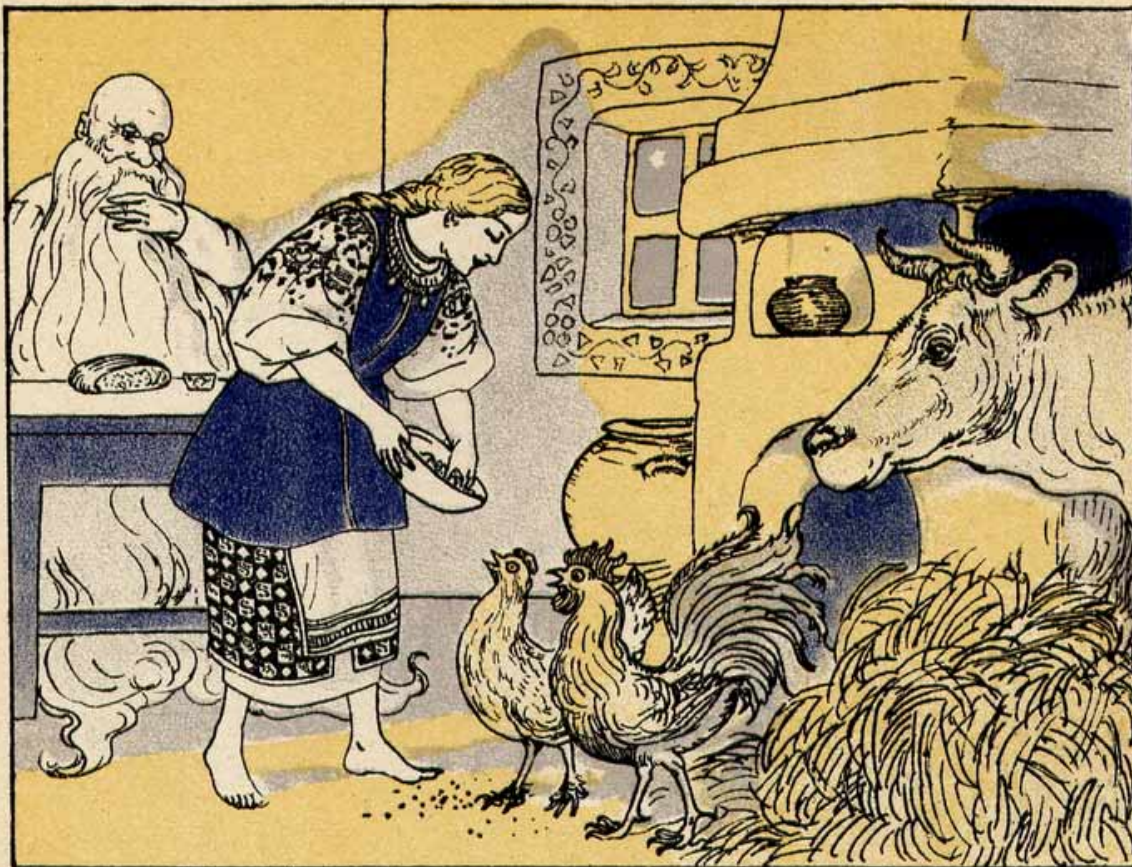
— Чи не час нам спати лягати?

Корівка, півник і курочка відмовили: „Му-ку-ко“.

Дівчина побажала їм на добраніч, пішла в другу кімнату і там послала дві постелі, дідові й собі. Дід ліг на свою постіль і укритися своєю довгою бородою, а дівчина лягла на свою і заснула.

Опівночі в хаті щось заторохтіло, затріщало, загреміло. Дівчина прокинулася і дуже злякалась. В кутку щось стукотіло, двері сами відчинились і хряпнули об одвірки. Сволоки тріщали, неначе їх хтось хотів переламувати, а нарешті щось дуже затріщало й загреміло. Дівчині здавалось, що вся хата завалилась. Але з часом все затихло, дівчина заспокоїлась і знову заснула.

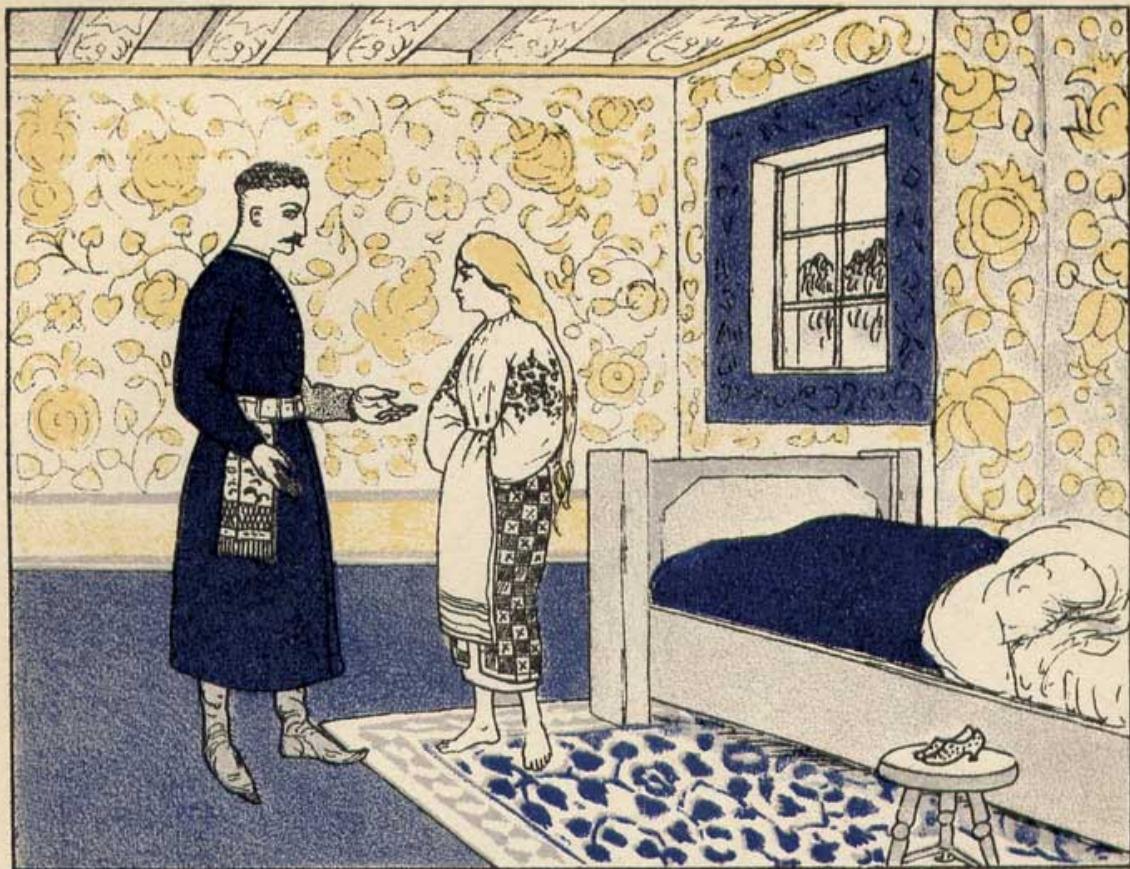
Прокинулася дівчина вранці та й оторопіла. Дивиться й очам своїм віри не йме. Лежить вона у великій кімнаті, а кімната була незвичайна: на стінах по шовковому тлі сяяли золоті квіти, ліжко з якогось дорогого мармору, покривало на ній з червоного оксамиту, а коло

ліжка на стільці стояли черевички, перлами шиті. Дівчина думала, що це їй сниться, але ось у кімнату увійшли три челядинці і спитали, чи не звелить вона їм що-небудь робити.

— Ідіть собі, — відповіла дівчина, — я ось устану, зварю дідусеві юшку, а потім нагодую півника, курочку та корівку.

Вона думала, що дідусь мабуть уже встав, і повернулась, щоб поглянути на його ліжко.

Знову здивувалася: на ліжку дідуся нема, а замість нього лежить чужий чоловік, молодий ще і дуже гарний. Він прокинувся, швиденько встав і заговорив до дівчини:

— Я короленко; на мене розгнівалася відьма і зробила так, що я перекинувся в старого діда і мусів жити отут у лісі. Ніхто не смів жити зо мною, окрім трьох челядинців, та їх відьма перетворила у півника, курочку та корівку.

І це мусіло тягтися аж до того часу, поки прийде до нас така добра дівчина, що не тільки про мене, а й про скотину та про пташину подбає. Така добра дівчина вчора прийшла. Це ти. Опівночі ми позбулися того лиха, що наслала на нас відьма, і наша старенька хатка перемінилася в справжню королівську палату. І все те зробилося через те, що ти така добра.

Одягшись, короленко покликав своїх челядинців і наказав їм поїхати і привести лісника та лісничиху, щоб укупі відбути весілля.

— А де-ж мої сестри? — запитала дівчина.

— Я запер у льох, — сказав короленко, — а завтра їх одведуть у ліс; там доведеться їм бути наймичками у вугляра аж до того часу, поки вони стануть добрими і зрозуміють, що треба жаліти і бідну тварину.

-591051-

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“.

I. Українська бібліотека.

Досі появились:

- А. Крушельницький: **Змагання**, повість. 8°, 416 сторін.
— **Орли**, комедія. 8°, 268 сторін.
— **Тривога**, драма. 8°, 132 сторін.
А. Хомик: **Всесильний доляр**, оповідання, з переднім словом М. Шаповала. 8°, 188 ст.
С. Черкасенко: **Казка старого млина**, драма. 8°, 144 сторін.
— **Про що тирса шелестіла**, трагедія. 8°, 168 сторін.
— **Твори**, том III. (Поезії.) 8°, 240 сторін.

II. Бібліотека світової літератури.

Досі появились:

- В. Гюґо: **Люкреція Борджія**, трагедія, пер. В. О'Коннор-Вілінська. З переднім словом дра Остапа Грицяя. 8°, 100 сторін.
Ч. Дікенс: **Цвіркун у запічку**, оповід., пер. Др. Надія Суровцова. 8°, 120 сторін.
А. Мюссе: **Андреа дель Сарто**, драма, пер. С. Пащенко. 8°, 88 сторін.
— **Тіціанів Син**, оповідання, пер. С. Пащенко. 8°, 80 сторін.
Стендаль: **Абатесса ді Кастро**, оповідання, переклав С. Пащенко. 8°, 160 сторін.
— **Ченчі**, оповід., пер. С. Пащенко. 8°, 56 сторін.
Л. Толстой: **На кожний день**. Частина I. Переклав В. Тюлюпа. 8°, 304 сторін.

Друкуються:

- Г. Бальзак: **Батько Іорію**, роман, переклала В. О'Коннор-Вілінська. 8°.
Е. Бульвер: **Останні дні Помпеїв**, роман, переклав Ю. Русів. 8°.
Т. Готье: **Панна де Мопен**, роман, переклав М. Шраг. 8°.
А. Доде: **Сафо**, роман, переклав В. Чорний.
Еберс: **Цісарь**, 2 томи, пер. М. Троцький. 8°.
Е. Золя: **Рим**, роман, пер. С. Пащенко. 8°.

- Г. Мопсан: **Монт Оріоль**, роман, переклав М. Шраг. 8°.
— **На воді**, оповідання, переклав М. Шраг. 8°.
В. Скот: **Айвенго**, роман, пер. Др. Н. Суровцова. 8°.
Л. Толстой: **На кожний день**. Частина II—IV. Переклав В. Тюлюпа. 8°.
І. Тургенєв: **Записки мисливця**, оповідання, переклав С. Назаренко. 8°.
Г. Фльобер: **Салямбо**, роман, пер. В. Чорний. 8°.

Готуються до видання переклади творів таких авторів: Андерсен, Бальзак, Гердер, Гете, Гольдсміт, Грільпарцер, Дікенс, Доде, Достоевський, Еліот, Кінгслей, Лессінґ, Меріме, Мультатулі, Такерей, Тургенєв, Шерідан, Шіллер, Штіфтер, Якобсен.

III. Бібліотека „Українській дитині“.

Досі появились:

- Ч. 1. **Лісовий Царь Ох**. Народна казка. З 5 образками і 3 кольор. малюнками Ю. Вовка і кольоровою окладинкою. 4°, 24 сторін.
Ч. 2. **Злидні**. Народна казка. З 5 кольоровими малюнками Ю. Вовка і кольоровою окладинкою. 4°, 11 + (1) сторін.
Ч. 3. **Царь Лев**. Народна казка. З 29 малюнками (в два кольори) Олени Кульчицької і кольоровою окладинкою. 4°, 32 сторін.
Ч. 4. **Хатка в лісі**. Народна казка. З 6 кольоровими малюнками Ю. Вовка і кольоровою окладинкою. 4°. 16 сторін.

Друкуються:

- Про морського царя й його дочок**. Народна казка. З 5 кольоровими малюнками і кольоровою окладинкою. 4°.
Царевич Яків. Народна казка. З 9 кольоровими малюнками і кольор. окладинкою. 4°.
Царенко і змії. Народна казка. З 6 кольоровими малюнками і кольор. окладинкою. 4°.
Готуються до друку дальші 5 випусків (оповідання віршом О. ОЛЕСЯ і народні казки) з кольор. малюнками і кольор. окладинкою.

З замовленнями і запитамі звертатись на адресу:

VERLAG „TSCHAJKA“, WIEN V, NIKOLSDORFERGASSE 7—11.